

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

www.aqu.cat

Gènere i inserció laboral del col·lectiu universitari. Mites i realitats

Anna Prades, Caterina Cazalla

Universitat Autònoma de Catalunya, 23 de març de 2010

Generalitat
de Catalunya

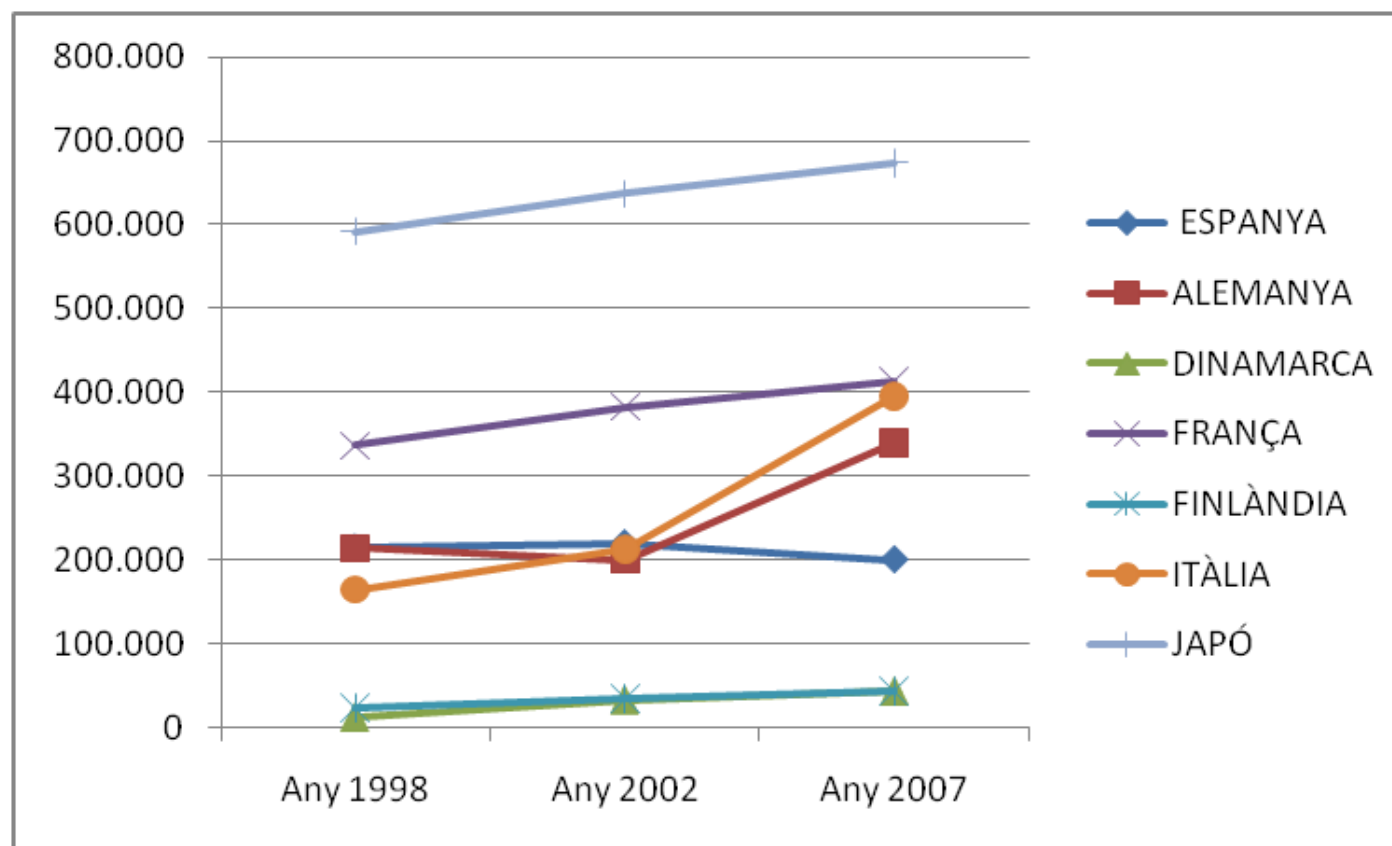
Índex

1. L'escenari d'educació superior i gènere
2. La qualitat de la inserció de la població graduada. Anàlisi diferencial per gènere de 9 indicadors
3. Conclusions: limitacions, prospectiva i orientacions per a l'acció

L'escenari d'educació superior (dades context espanyol)

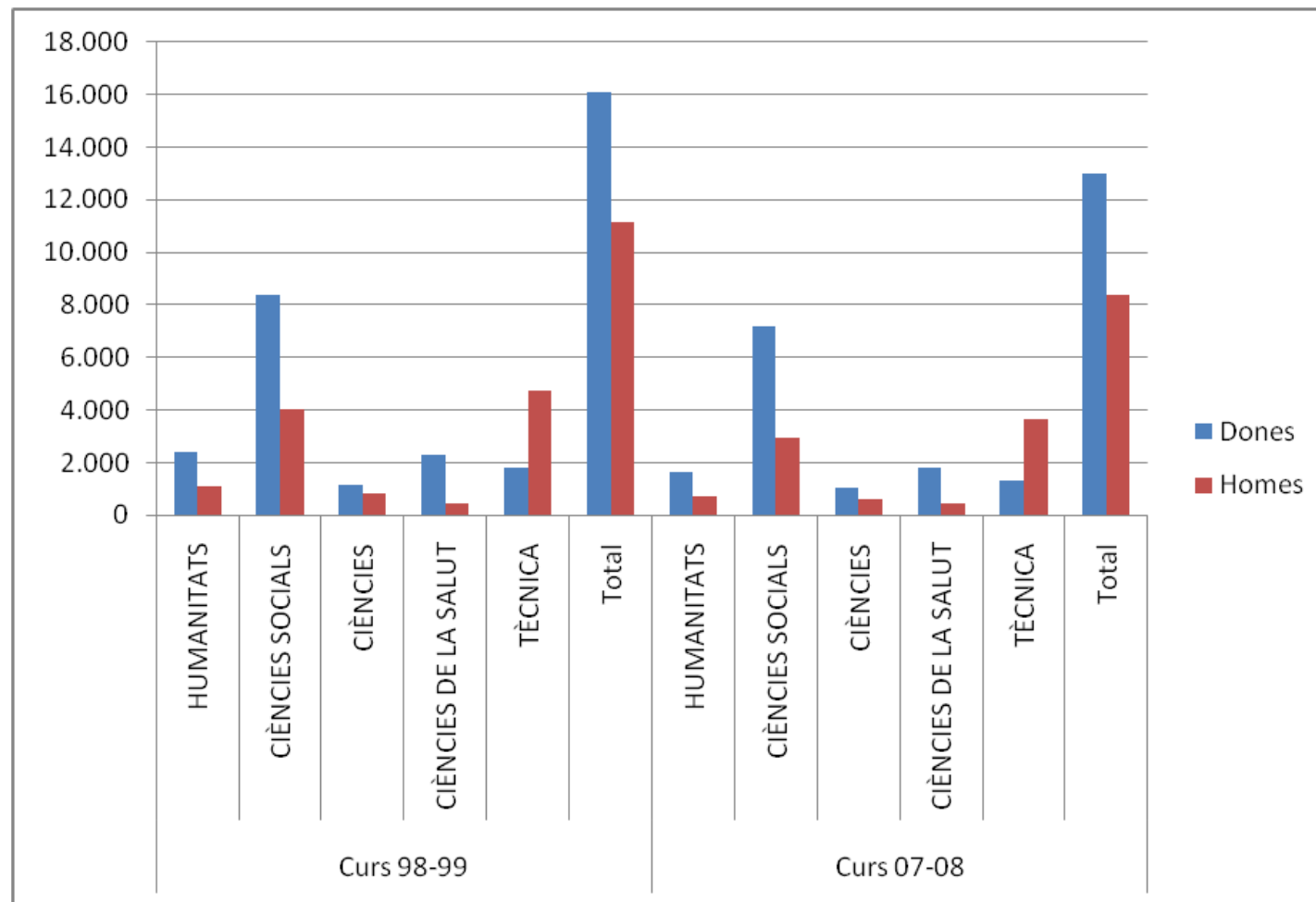
- Increment de la participació de la dona en el sistema universitari.
Les **probabilitat d'accés** supera en un 10% a la dels homes
- Entre 1998/99 i 2006 hi ha hagut un descens d'un 9% de l'**alumnat matriculat**
- Actualment el col·lectiu de dones és el que sosté l'estoc de capital humà amb formació superior ► **Més d'un 60% de la cohort de la població graduada són dones**
- S'ha produït una davallada d'un 7,5% de la població graduada entre el 1998/99 i 2006
 - En canvi, en d'altres països hi ha hagut un increment
 - A Catalunya el descens ha estat d'un 21% (25% pels homes i 19% per les dones)

Evolució de volum de les cohorts de població graduada

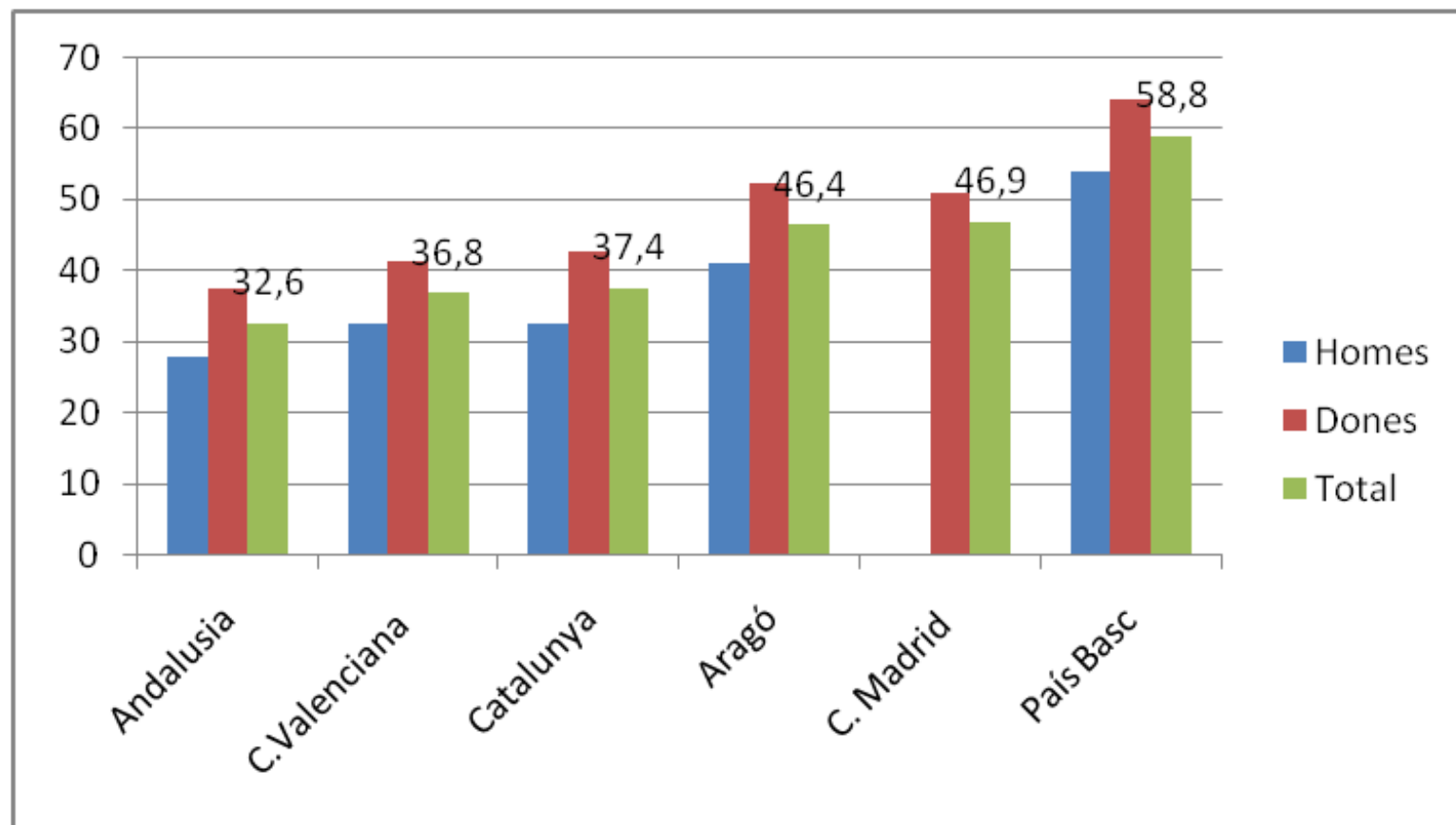

Font: OECD. Stat Extracts.

Evolució volum pobl. graduada universitats públiques catalanes

Percentatge de població amb educació superior i doctorat

Població amb educació superior i doctorat de 25 a 34 anys. Font: *Las cifras de la educación en España. Estadísticas e indicadores* (Ministerio de Educación, 2009:7) i referides al curs 2006-2007.

Taula d'indicadors

Indicadors de qualitat de la inserció

1. Taxa d'ocupació	Percentatge de persones ocupades sobre el total de persones graduades
2. Taxa d'atur	Percentatge de persones que busquen feina sobre el total de persones graduades
3. Taxa de no activitat per temps de cura	Percentatge de persones que no busquen feina per motius familiars (maternitat o cura d'algun familiar)
4. Taxa d'estabilitat	Percentatge de persones amb contracte fix
5. Taxa de temporalitat	Percentatge de persones amb contracte temporal
6. Ocupació en càrrecs de gestió	Percentatge de persones en càrrecs de gestió sobre el total de persones ocupades. Aquest és un indicador de segregació vertical.
7. Retribució	Mitjana de la retribució anual bruta
8. Adequació de la feina als estudis	Percentatge de persones que duen a terme funcions universitàries sobre el total de persones ocupades
9. Taxa de treball a temps parcial	Percentatge de persones que no treballen a temps complet

Taxa d'ocupació

Taxa d'ocupació (selecció)	Dones		Homes		Dif.%
	%	Total	%	Total	
Filosofia i Humanitats	85.22%	115	85.71%	84	0.50%
Filologies i Estudis Comparats	91.44%	596	95.56%	135	4.11%
Economia, ADE i Empresarials	95.79%	878	94.00%	683	-1.79%
Comunicació i Documentació	90.70%	301	92.44%	119	1.74%
Mestres	96.75%	1201	95.67%	231	-1.08%
Química	87.07%	147	91.09%	101	4.01%
Física i Matemàtiques	94.17%	103	91.53%	118	-2.65%
Medicina i Odontologia	98.33%	239	100.00%	93	1.67%
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	95.65%	184	94.74%	38	-0.92%
Arquitectura	98.25%	114	98.93%	187	0.68%
Enginyeria Civil	88.71%	62	95.45%	132	6.74%
Informació i Comunicació	95.45%	154	94.63%	764	-0.82%

Taxa d'atur

Taxes d'atur per subàmbits (selecció)	Dones		Homes		Dif.%
	%	Total	%	Total	
Filosofia i Humanitats	6.96%	115	9.52%	84	2.57%
Filologies i Estudis Comparats	4.87%	596	1.48%	135	-3.38%
Economia, ADE i Empresarials	1.59%	878	3.22%	683	1.63%
Comunicació i Documentació	6.31%	301	4.20%	119	-2.11%
Mestres	1.50%	1201	1.73%	231	0.23%
Química	4.76%	147	0.99%	101	-3.77%
Física i Matemàtiques	0.00%	103	4.24%	118	4.24%
Medicina i Odontologia	0.42%	239	0.00%	93	-0.42%
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	1.09%	184	2.63%	38	1.54%
Arquitectura	0.88%	114	1.07%	187	0.19%
Enginyeria Civil	3.23%	62	0.76%	132	-2.47%
Informació i Comunicació	1.30%	154	2.36%	764	1.06%

Taxa d'inactivitat per temps de cura

		N Total població	N inactivitat	N inactivita per cura i família	Taxa inactivitat/ població	Taxa inactivitat per cura/inactius
Dona	Humanitats	1170	59	12	1,0%	20,3%
	Ciències Socials	3924	114	22	0,6%	19,3%
	Ciències Experimentals	618	45	2	0,3%	4,4%
	Ciències de la Salut	1048	27	7	0,7%	25,9%
	Tècnica	741	26	3	0,4%	11,5%
	Total	7501	271	46	0,6%	17,0%
Home	Humanitats	534	23	0	0,0%	0,0%
	Ciències Socials	1550	46	1	0,1%	2,2%
	Ciències Experimentals	397	22	0	0,0%	0,0%
	Ciències de la Salut	245	7	0	0,0%	0,0%
	Tècnica	2031	47	1	0,0%	2,1%
	Total	4757	145	2	0,0%	1,4%

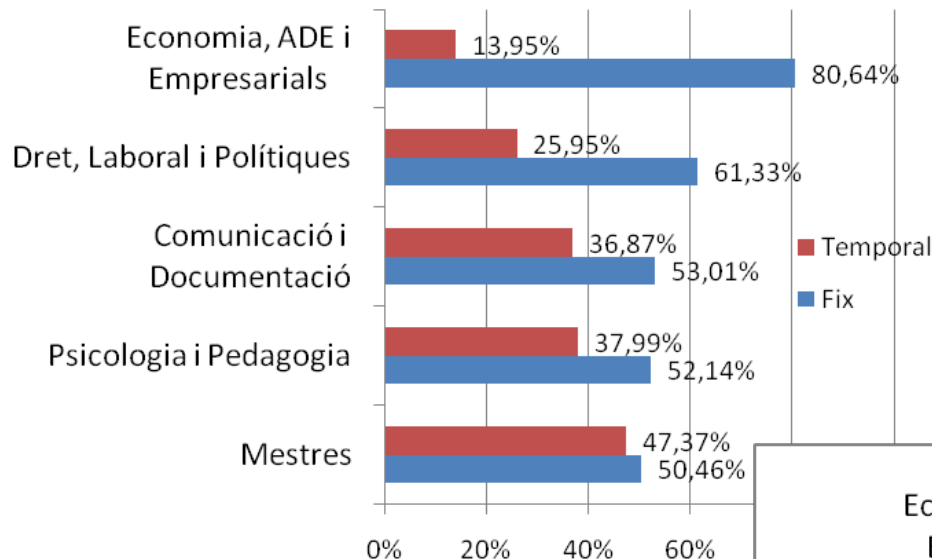
Taxa d'estabilitat

(selecció de subàmbits)	Dones		Homes		Dif.%
	%	Total	%	Total	
Filosofia i Humanitats	52.73%	110	48.15%	81	-4.58%
Belles Arts	32.10%	81	30.30%	33	-1.80%
Economia, ADE i Empresarials	82.49%	874	78.27%	681	-4.23%
Comunicació i Documentació	56.23%	297	44.92%	118	-11.31%
Psicologia i Pedagogia	51.50%	534	56.76%	74	5.26%
Mestres	51.09%	1196	47.16%	229	-3.93%
Química	67.15%	137	60.61%	99	-6.55%
Biologia i Natura	38.64%	352	39.77%	176	1.14%
Medicina i Odontologia	42.86%	238	54.84%	93	11.98%
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	73.48%	181	54.05%	37	-19.4%
Arquitectura	33.63%	113	35.29%	187	1.67%
Enginyeria Civil	55.74%	61	70.23%	131	14.49%
Informació i Comunicació	75.00%	152	75.03%	753	0.03%
Agrícola	45.06%	162	51.43%	210	6.37%

Taxa de temporalitat

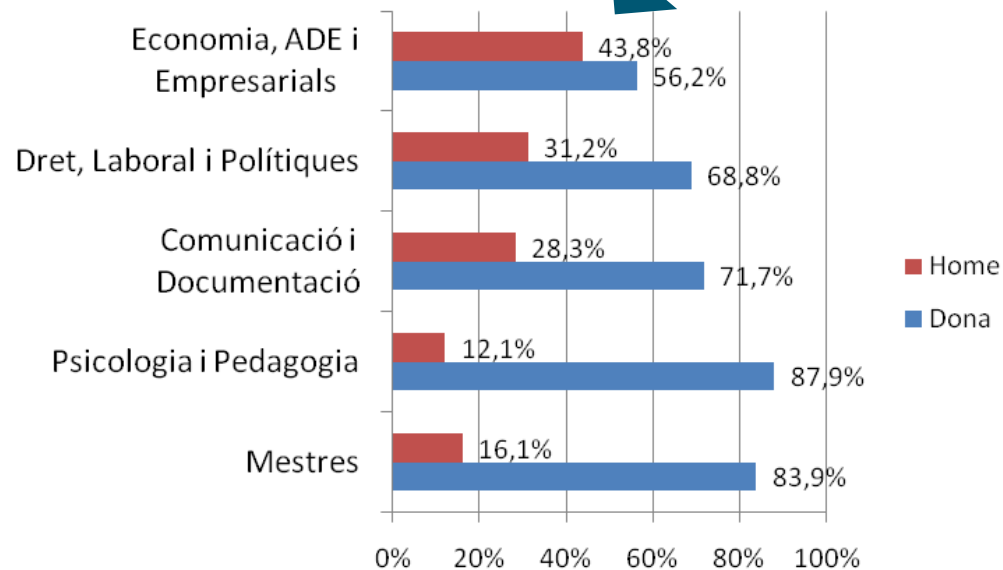
% Temporal	Total graduats (n=12.112)	Cc.Socials (n=5.427)	Economia, ADE i Empresari als	Dret, Laboral i Polítics	Comunica ció i Document ació	Psicologia i Pedagogia	Mestres
Dones	34,19	32,75	14.07%	28.27%	35.35%	38.95%	46.82%
Homes	23,64	24,07	13.80%	20.84%	40.68%	31.08%	50.22%
	-10,55	-8,68	-0.27%	-7.42%	5.32%	-7.87%	3.40%

L'efecte de composició en la temporalitat i estabilitat

← On hi ha més fixos?

On hi ha més homes?

Ocupació en càrrecs de gestió

Els homes tenen més càrrecs de gestió?

% Gestió	Total graduats (n=12.112)	Cc.Socials (n=5.427)	Economia, ADE i Empresari als	Dret, Laboral i Polítics	Comunica ció i Document ació	Psicologia i Pedagogia	Mestres
Dones	27.3	30,0	48.5%	40.1%	35.1%	17.6%	10.1%
Homes	39.7	41,3	52.2%	39.9%	31.1%	23.9%	6.7%
	12.4	11.3	3.7%	- 0.2%	-4.1%	6.3%	-3.4%

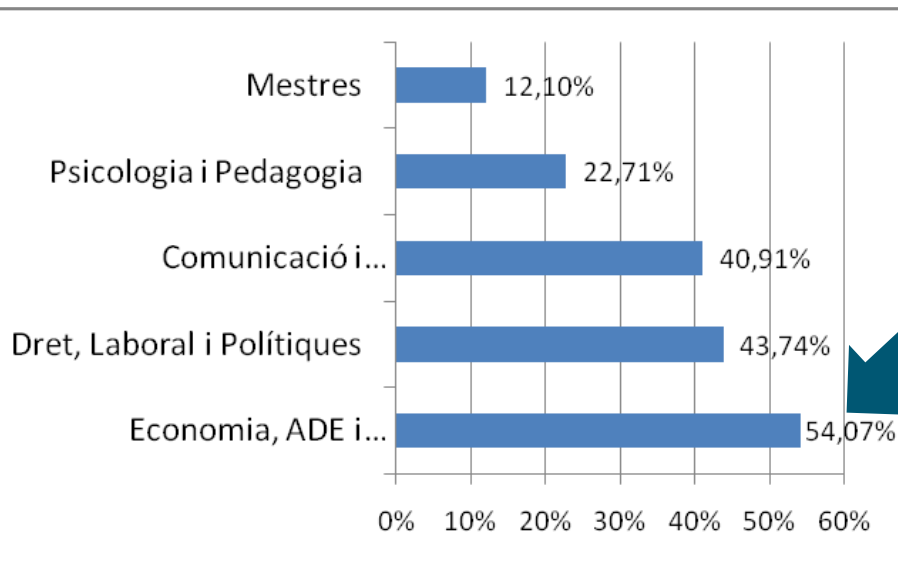
SÍ

sí?

NO

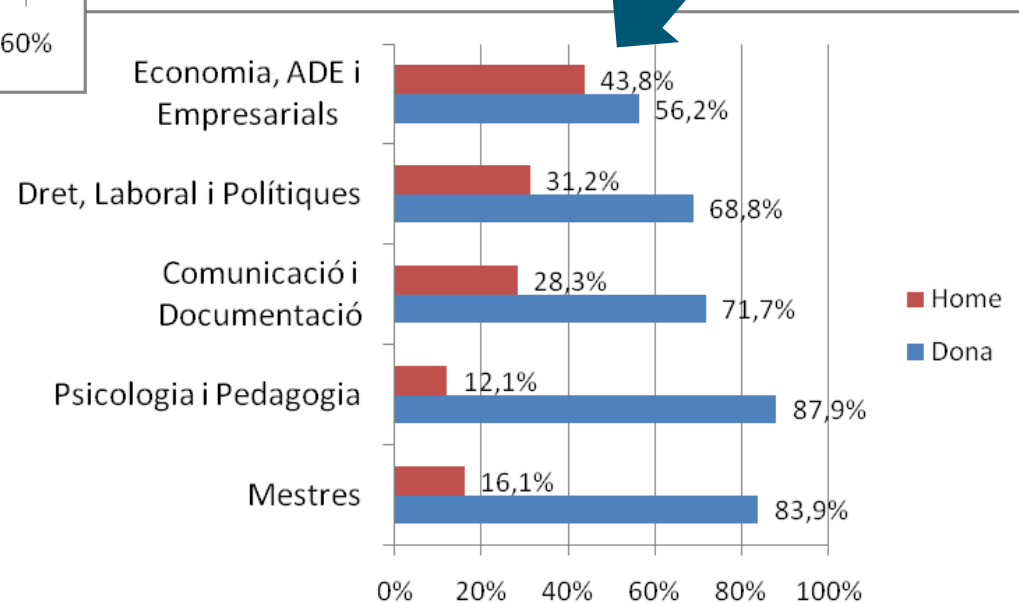
depèn

L'efecte de composició en la taxa de càrrecs de gestió

On hi ha més càrrecs de gestió?

On hi ha més homes?

Retribució

	Dones	Homes	
	Mitjana	Mitjana	Dif.mitj.
Geografia i Història	1477.85	1584.59	106.74
Filosofia i Humanitats	1512.45	1504.01	-8.44
Filologies i Estudis Comparats	1631.91	1730.09	98.19
Economia, ADE i Empresarials	1828.18	1976.69	148.51
Psicologia i Pedagogia	1590.43	1642.11	51.68
Mestres	1569.88	1745.86	175.98
Química	1794.18	1967.59	173.41
Física i Matemàtiques	1932.37	2037.15	104.78
Diplomats Sanitaris	1609.41	1680.97	71.56
Medicina i Odontologia	2280.35	2419.17	138.81
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	1827.51	1860.58	33.07*
Enginyeria Civil	2410.04	2481.25	71.21
Tecn. Avançades de la producció	2054.13	2268.90	214.77
Informació i Comunicació	2087.24	2173.88	86.64
Agrícola	1762.47	1965.40	202.93

Fiabilitat de la variable retribucions

Mitjana de guanys salarials bruts per a titulats i titulades de Mestres que treballen a temps complet, a l'àmbit públic, amb un contracte temporal i que no duen a terme funcions de direcció o gestió

	Mitjana	Desviació típica	N
Dones	1570.45	410.13	537
Homes	1744.54	425.69	122
Diferència	174€		

Taxa d'adequació a funcions universitàries

	Dones		Homes		Dif.%
	%	Total	%	Total	
Filologies i Estudis Comparats	78.78%	589	77.78%	135	-1.00%
Belles Arts	58.02%	81	54.55%	33	-3.48%
Economia, ADE i Empresarials	83.41%	874	80.62%	681	-2.79%
Dret, Laboral i Polítiques	78.85%	941	77.28%	427	-1.57%
Psicologia i Pedagogia	86.33%	534	72.97%	74	-13.36%
Mestres	95.15%	1196	92.58%	229	-2.57%
Química	83.94%	137	76.77%	99	-7.17%
Física i Matemàtiques	93.00%	100	81.42%	113	-11.58%
Medicina i Odontologia	100.0%	238	100.0%	93	0.00%
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	95.03%	181	94.59%	37	-0.43%
Arquitectura	100.0%	113	97.86%	187	-2.14%
Enginyeria Civil	98.36%	61	95.42%	131	-2.94%
Tecn. Avançades de la producció	89.22%	232	91.78%	706	2.56%

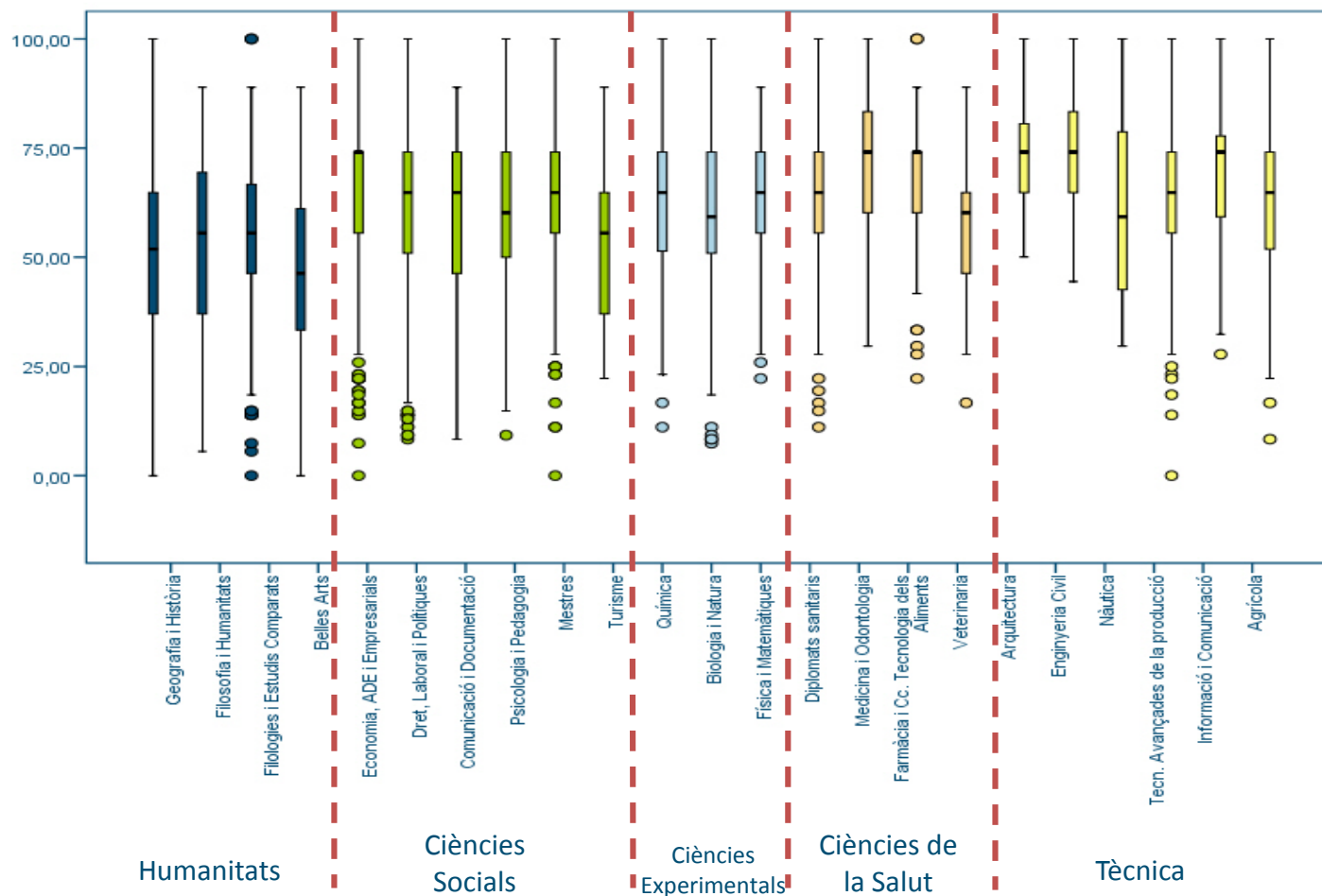
Taxa de treball a temps parcial

	Dones		Homes		
	%	Total	%	Total	Dif. %
Filosofia i Humanitats	20.00%	105	26.32%	76	6.32%
Filologies i Estudis Comparats	28.47%	569	19.53%	128	-8.94%
Belles Arts	40.00%	80	40.63%	32	0.62%
Economia, ADE i Empresarials	6.21%	869	3.12%	673	-3.09%
Psicologia i Pedagogia	17.69%	520	15.28%	72	-2.41%
Mestres	14.50%	1186	13.60%	228	-0.91%
Química	7.03%	128	4.76%	84	-2.27%
Física i Matemàtiques	19.78%	91	10.10%	99	-9.68%
Diplomats Sanitaris	22.36%	568	18.48%	92	-3.88%
Farmàcia i Cc. Tec. Aliments	6.36%	173	8.82%	34	2.47%
Enginyeria Civil	3.57%	56	4.84%	124	1.27%
Tecn. Avançades de la producció	3.49%	229	3.03%	692	-0.46%

Treball a temps parcial i àmbit públic i privat

	Dones		Homes		Dif.%
Àmbit públic	16,12%	2829	12,61%	1158	-3,51%
Àmbit privat	13,27%	4356	6,21%	3367	-7,06%

Tot i el que hem dit abans sobre la importància de la titulació...

Les diferències individuals contiuen sent claus i encara queden molts aspectes per conèixer que ens permetin **explicar** la qualitat de la inserció laboral

Conclusions: Limitacions i prospectiva

- Població estudiada: joves titulats/des només tres anys després de la graduació

Necessitat d'estudis en aquest col·lectiu a més anys, controlant l'efecte de la titulació

- Poca capacitat explicativa de les variables socioestructurals i educatives per a predir/explicar la qualitat de la inserció laboral

Necessitat d'estudis de naturalesa explicativa sobre el fenomen de la transició al mercat laboral

- Baixa fiabilitat de l'indicador dels guanys salarials

Estudis sobre les diferències salarials en base a dades objectives

Conclusions: Orientacions per a l'acció

- **Influència exercida per la titulació en la qualitat de la inserció**

↳ **Coeducació:** trencament estereotips de gènere que determinen l'elecció dels estudis (en ambdues direccions)

- **Divisió sexual del treball (productiu i reproductiu)**

↳ **Polítiques transformadores** que afavoreixin la corresponsabilització en l'àmbit domèstic

- **Influència dels determinants personals en la inserció**

↳ **A nivell acadèmic:** adequació plans estudis potenciant competències requerides pel mercat

Serveis orientació: potenciar competències d'ocupabilitat

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

www.aqu.cat

Moltes gràcies

*Aquest estudi ha estat finançat parcialment
per l'Institut Català de les Dones*

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones